

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Karly Cháberové a Jana Kratochvíla ve věci

žalobce: I. H., nar. X

proti
žalovanému: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie
sídlem Olšanská 2, Praha 3

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce podal u Městského soudu v Praze žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu. Navrhuje, aby soud rozhodl, že „1)

Shodu s prvopisem potvrzuje X

znemožňovat žalobci účinně prohlásit úmysl podat žádost o udělení mezinárodní ochrany na základě zaslané žádosti ze dne 24. ledna 2022, a účinně vstoupit do azylového řízení v ČR představuje ze strany Policie ČR nezákonný zásah do práv žalobce. 2) Policii ČR se přikazuje aby, je-li to možné, neprodleně upustil od činění dalších kroků směřující k realizaci správního vyhoštění, které mají za následek nezákonný zásah do žalobcových práv.“

2. V dané věci soud považuje za zásadní následující skutečnosti.
3. Žalobce byl dne 20. 8. 2021 zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem realizace správního vyhoštění.
4. Dne 24. 1. 2022 žalobce požádal o nabrání žádosti o mezinárodní ochranu. Předmětná žádost žalobce byla v pořadí již šestou žádostí. Žádost žalobce zaslal Krajskému ředitelství Policie České republiky v Ústeckém kraji.

II. Obsah žaloby

5. Žalobce míní, že správní orgány ignorovaly jeho žádost o mezinárodní ochranu ze dne 24. 1. 2022. Žalobce se domnívá, že neakceptováním jeho úmyslu podat v ČR žádost o mezinárodní ochranu, ačkoliv došlo k podstatné změně okolností ve smyslu § 3b odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), dochází k nezákonnému zásahu ze strany správních orgánů. Ministerstvo vnitra má povinnost žádost (ačkoliv je opožděná) vyhodnotit a cizince vyrozumět o tom, že jím uváděné skutečnosti je možné považovat za podstatnou změnu okolností vzhledem k pronásledování nebo vážné újmě.
6. Žalobce namítá, že žalovaný jej doposud nevyrozuměl o skutečnosti, zda předal informaci o podání žádosti ministerstvu vnitra a nevyčkává s realizací správního vyhoštění do doby, dokud nebude známo, zda bude žádost ze strany ministerstva vnitra akceptována a zda s ním bude zahájeno řízení o udělení mezinárodní ochrany.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve vyjádření zaslaném soudu uvádí, že předmětná žádost byla, chybným zasláním ze strany žalobce, doručena dne 25. 1. 2022 na Krajské ředitelství policie Ústí nad Labem, odkud byla, bez předchozí informace, přeposlána a následně doručena Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra dne 1. 2. 2022.
8. Žalovaný upozornil, že v podání poslední žádosti spatřuje čistě účelové jednání ze strany žalobce, který se snaží předejít svému správnímu vyhoštění.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

9. Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání postupem podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“), neboť účastníci s takovým postupem souhlasili.
10. Podle § 82 soudního řádu správního „každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.“

Shodu s prvopisem potvrzuje X

11. Podle ustálené judikatury Nejvyšší správního soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017, č. j. 1 Afs 217/2017-34, a tam citovanou judikaturu) je namístě ochranu v procesním režimu podle § 82 a násl. soudního řádu správního poskytnout tehdy, pokud jsou kumulativně splněny všechny podmínky stanovené v tomto ustanovení. Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno (5. podmínka).
12. Soud úvodem také připomíná, že v řízení podle dílu 3 hlavy druhé soudního řádu správního o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu není stanovena žádná zvláštní povinnost soudu ve vztahu k právu žalobce navrhopat důkazy k prokázání 1) existence tvrzeného zásahu, 2) jeho přičitatelnosti správnímu orgánu a 3) jeho zaměření vůči žalobci. Tyto skutečnosti představují z pohledu konstrukce skutkové podstaty nezákonného zásahu jeho nutné pojmové znaky. Tvrzení a prokázání naplnění těchto pojmových znaků je ve smyslu základních zásad soudního řízení správního záležitostí žalobce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2014, č. j. 6 As 1/2014-30). Je to tedy primárně žalobce, kdo v tomto typu řízení nese důkazní břemeno ohledně prokázání toho, že k tvrzenému zásahu došlo (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 7 As 307/2015 - 31).
13. Soud přitom míní, že v dané věci se žalobci nepodařilo prokázat tvrzení obsažená v žalobě.
14. Žalobce v žalobě namítal, že žalovaný mu znemožňuje účinně prohlásit úmysl podat žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 24. 1. 2022. Žalovaný však ve vyjádření k žalobě uvedl, že předmětná žádost žalobce byla, bez předchozí informace, přeposlána a následně doručena do rukou věcně příslušného správního orgánu, tj. Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, a to dne 1. 2. 2022. Žalovaný tedy dle soudu vyvrátil základní tvrzení žalobce, na základě kterých žalobce dovozoval, že vůči němu žalovaný postupoval nezákonně a zkrátil jej na jeho právech.
15. Soud proto v usnesení ze dne 9. 2. 2022, č. j. 14 A 12/2022 – 7, vyzval žalobce k prokázání svých tvrzení, a to právě v souvislosti s tvrzením žalovaného, že nemohlo dojít k žádnému zásahu do práv žalobce. Zároveň soud žalobce upozornil, že pokud svá tvrzení nedoloží, může to vést k procesnímu neúspěchu ve věci.
16. Na uvedenou výzvu soudu však žalobce nikterak nereagoval. Proto soudu nezbyvá než konstatovat, že žalobce svá tvrzení neprokázal. Žalobce neunesl své důkazní břemeno stran tvrzení o tom, že žalovaný znemožnil žalobci podat žádost o udělení mezinárodní ochrany, a to ani poté, kdy z vyjádření žalovaného musel seznat, že žalovaný nepostupoval tak, jak tvrdil v žalobě. V dané věci proto nelze seznat, že by žalovaný vůbec zkrátil žalobce na jeho právech. Není tedy splněna ani první podmínka nezbytná pro konstatování nezákonného zásahu.
17. Zároveň soud konstatuje, že žalobce v žalobě nepřilíš srozumitelně zaměňoval tvrzenou nečinnost žalovaného a Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra. Jestliže však v žalobě označil za žalovaného Ředitelství služby cizinecké policie, bylo pro posouzení žaloby zásadní, zda žalovaný předal žádost ze dne 24. 1. 2022 věcně příslušnému správnímu orgánu. A jak již soud uvedl, žalobce nikterak neprokázal, že by žalovaný s jeho žádostí nenaložil tak, jak vyžaduje správní řád. Okrajem pak lze podotknout, že soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje X

není příliš zřejmé, proč uvedenou žádost směřoval žalobce na Krajské ředitelství Policie České republiky v Ústeckém kraji, ačkoli mu muselo být zřejmé (s ohledem na svá předchozí totožná podání), že uvedenému orgánu nepřísluší tuto žádost jakkoli posuzovat. Mohl přitom využít služeb Oddělení mezinárodní ochrany - Zařízení pro zajištění cizinců Vyšší Lhoty jakožto oddělení Ministerstva vnitra, jež se nacházelo v místě pobytu žalobce. V tomto ohledu soud přisvědčuje žalovanému, že podání opakované další žádosti bylo nejspíše vedeno snahou žalobce o zamezení jeho správního vyhoštění. A v tomto směru lze také považovat jím podanou žalobu za čistě účelovou.

18. Konečně soud míní, že žalobce musí v závislosti na skutkové situaci volit adekvátní obranu. Jestliže zásah trvá (trvají jeho důsledky či hrozí jeho opakování) je na místě navrhnout soudu vydání výroku na plnění (zakazujícího či příkazujícího). Došlo-li však k ukončení zásahu (netrvá zásah, jeho důsledky ani nehrozí jeho opakování), nelze se domáhat, aby soud zakázal správnímu orgánu pokračovat v porušování žalobcova práva a přikázal mu obnovit stav před zásahem. Dojde-li ke změně skutkového stavu až v průběhu řízení před krajským soudem, je žalobce oprávněn změnit žalobní petit; správní soud změnu petitu připustí za podmínek § 95 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, užitého přiměřeně podle § 64 s. ř. s. (viz obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 Aps 3/2006 – 69, publikovaný pod č. 1590/2008 Sb. NSS). Ačkoli však byl žalobce v průběhu řízení upozorněn, že jím tvrzený zásah již zjevně netrvá, nikterak tuto skutečnost nereflektoval a zůstal vůči soudu nečinný. I proto nemohl být se svým návrhem úspěšný, což obzvláště platí o návrhu na vydání příkazujícího výroku.

V. Závěr

19. Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti, náhradu nákladů ani nežádal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje X

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 22. dubna 2022

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D. v. r.
předseda senátu